

INFORMACIJSKA DRUŽBA IN VIRTUALNE ORGANIZACIJE

ORGANIZACIJSKI MODEL JUTRI

Futurologija
organizacijske oblike bodoče družbe

mrežni in
virtualne organizacije

IZHODIŠČA UVEDBE VIRTUALNIH ORGANIZACIJ

- Razvoj informacijske in komunikacijske tehnologije
- razvoj globalnih omrežij in interneta
- globalnost informacij
- globalnost informacijskih storitev

PROSTOR IN ČAS

- Prostorsko ločevanje
 - aktivnosti in
 - delavcev
- časovno ločevanje
 - aktivnosti in
 - delavcev

in

- operativno povezovanje porazdeljenih aktivnosti

NOVA ORGANIZACIJA – VIRTUALNOST

Pogled 1

- Združba neodvisnih partnerjev, ki delujejo v mreži

virtualna organizacija je navzven podobna
tradicionalnim podjetjem
vendar

kot taka sploh ne obstaja

Zgled:

mrežni posredniki (net brokers)

NOVA ORGANIZACIJA – VIRTUALNOST

Pogled 2

- fizično ne obstaja, obstajajo le podatki in informacije

Zgleda:

virtualna trgovina (Amazon.com)
virtualni proizvodi (programska oprema, časopis, ...)

NOVA ORGANIZACIJA – VIRTUALNOST

Pogled 3

- nenehno se spreminja
- nima določenih meja
- mreža organizacijskih enot z začasnimi povezavami z okolico in partnerji

Zgled:

virtualna delovna skupina
virtualni projekt

VIRTUALNA ORGANIZACIJA

Pogled 4

Način organiziranja in vodenja
z uporabo
informacijske in komunikacijske tehnologije
vpliva na

- organizacijsko strategijo
- načrtovanje dinamičnih organizacijskih struktur v podjetju
- prilagajanje gospodarstva

VIRTUALNO PODJETJE

kot del tradicionalnega podjetja (OE, funkcija)

Definicija

Spontana in začasna mreža neodvisnih
institucij
podjetij
specializiranih posameznikov

z namenom

doseči primerjalno prednost pred konkurenti

VIRTUALNA PODJETJA

Načela mrežne organizacije

- Skupen namen
- neodvisno članstvo
- prostovoljnost
- več vodij – neodvisni managerski prispevki
- povezani organizacijski nivoji

VIRTUALNA PODJETJA

Značilnosti - 1

- Prestopanje organizacijskih meja
- komplementarnost partnerjev
- geografska ali prostorska porazdelitev
- menjanje udeležencev
- enakopravnost udeležencev
- tehnologija in komunikacije

VIRTUALNA PODJETJA

Značilnosti - 2

- Izrabljajo več virov, kot jih realno imajo
- navidezno se združujejo z drugimi organizacijami

Viri - potenciali:

kadrovski
 finančni
 tehnični
 raziskovalni
 e - potenciali

ZGLED VIRTUALNEGA PODJETJA

virtualni oddelki farmacevtskih firm povezujejo:

raziskovalni inštituti
 klinike
 patentne agencije
 odvetniške firme

VIRTUALNO PODJETJE

- Poslovni vidik – ni razlik - enaki cilji
- višja stopnja prožnosti
- višja stopnja prilagodljivosti
 - menjava partnerjev
 - mehki dogovori
 - ciljno usmerjeni dogovori
 - dogovorna sprememba procesov
 - poudarek na znanju
- enakopravnost partnerjev
 - področje odličnosti
 - stopnja konkurenčnosti
 - nepogrešljivost

POJEM ORGANIZACIJE - ZNAČILNOSTI

Virtualno versus tradicionalno

Tradicionalno

- stabilno okolje
- statična združba
- togost
- relativna stabilnost organizacije
- relativna stabilnost ciljev

Virtualno

- nestabilno okolje
- dinamična združba
- prilagodljivost
- spremenljivost organizacije
- spremenljivost ciljev

DELOVANJE VIRTUALNIH ORGANIZACIJ

Ciljno usmerjena aktivnost

- Preklapljanje - vključevanje in izključevanje:
 - udeležencev
 - izvajalcev
 - izvajanje abstraktnih zahtev in postopkov

Tradicionalno - delitev dela in specializacija

AKTIVNOST IN IZVAJALEC

Tradicionalni pogled

- aktivnost in izvajalec sta tesno povezana
- kar pomeni omejitve
 - virov
 - izdelkov
 - storitev
 - kakovosti

AKTIVNOST IN IZVAJALEC

Virtualni pogled

- Ločitev /neodvisnost abstraktnih zahtev in izvajalcev
- določitev izvajalca v izvedbi aktivnosti
- ocena stroškov: preklap - nepreklap
- izjemna prilagodljivost
- uporaba tehnologije

Zgled dejavnosti:

e-poslovanje

METAMANAGEMENT

Virtualno

- Inovativnost
- prožnost
- decentralizacija odgovornosti in pristojnosti
- medsebojna soodvisnost
- sodelovanje

- omogočanje
- mentorstvo
- svetovanje

METAMANAGEMENT

Definicija

Management virtualno organiziranih aktivnosti

METAMANAGEMENT

Temeljne naloge

- Načrtovanje in analiziranje abstraktnih zahtev
- identifikacija možnih izvajalcev
- spremljanje in alokacija izvajalcev na zahteve
- vzdrževanje in spreminjanje postopkov za preklapljanje
- iskanje in tekoče ažuriranje optimalnih kriterijev za alokacijo

VIRTUALNA ORGANIZACIJA

Medsebojno zaupanje

Tradicionalno:

- pogodbene
- formalizirani dogovori

Virtualno:

- medsebojno zaupanje
- medsebojna odvisnost
- računica interesov
- pozitivno pričakovanje
- moralna dolžnost
- spoštovanje skupnih vrednot
- primerljiva kultura organizacij
- cena zaupanja
- manj varovalnih mehanizmov

VIRTUALNA ORGANIZACIJA

Problemi in izzivi

- Stabilnost
- koherentnost
- notranja konzistentnost
- teorija kaosa
- teorija kompleksnosti
- organizirana anarhija

VIRTUALNA ORGANIZACIJA

Sklep

Virtualne organizacije postajajo temeljna organizacijska oblika nove ekonomije in nastajajoče informacijske družbe.

